

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207075
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7614207075.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská v právnej veci žalobcu D. D., W..Y..R.., V. B. XXXX/XX, V. X, H.: XXX XX XXX, Česká republika, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému H.Q.D. P., K.. XX.XX.XXXX, I. O. R. XXX/XX, W. B., o zaplatenie 845,13 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne **z a s t a v u j e**.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.
- III. Žiadna zo strán sporu **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajší súd návrh dňa 17.4.2014 ktorým žiadal, aby súd zaviazal žalovaného do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 845,13 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 845,13 Eur od 4.5.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 845,13 Eur od 9.8.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 2,82 Eur a náhradu všetkých trov konania podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie).

Návrh odôvodnil tým, že v časti údaje o pohľadávke uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 4.6.2009 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 4.5.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ sumu nezaplatil, preto žiadal, aby ho súd v zmysle čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č.861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Žalobca určil ako príslušný súd podľa bydliska žalovaného, v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a) Nariadenia, príslušnosť okresného súdu podľa oznámenia Slovenskej republiky Komisíí.

2. Rozsudkom 10C/56/2014-20 zo dňa 24.6.2014 súd návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Po odvolaní žalobcu proti rozsudku, Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 3Co/769/2014-52 zo dňa 11.6.2015 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V

odôvodnení uviedol, že úlohou súdu v ďalšom konaní bude postupovať podľa článku 5 a nasl. nariadenia a zistiť skutkový stav veci, pričom spôsob vykonania dôkazov určí sám (článok 9 nariadenia) v rámci možností daných mu článkami 7 až 9 nariadenia. Účastníci aj v tomto konaní sú povinní prispieť k zisteniu skutkového stavu a súd aj v tomto prípade má možnosť požiadať stranu sporu, aby predložila ďalšie informácie a dokumenty, teda aj listinné dôkazy, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci (článok 4 nariadenia). Poukázal na to, že nesprávnym je taký výklad článku 4 Nariadenia, ktorý vzbudzuje dojem, že súd nemá k dispozícii iné dôkazné prostriedky, ako príslušné tlačivá a v zásade nemá možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi, napríklad so spotrebiteľskou zmluvou. Z článkov 8 a 9 Nariadenia pritom jednoznačne vyplýva, že aj v európskych konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonať potrebné dokazovanie a nariadiť ústne pojednávanie, pokiaľ to považuje za potrebné.

3. Podľa § 391 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

4. Žalobca sa na pojednávanie vo veci určené na deň 25.10.2016 nedostavil, z pojednávania sa ospravedlnil, preto súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalobcu, pričom pri rozhodovaní prihliadol na obsah spisu a vykonané listinné dôkazy.

5. Žalobca podal návrh podľa Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa čl. 2 Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov.

6. Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

7. Na prejednanie veci v zmysle čl. 5 ods. 1 tohto Nariadenia, súd nariadil vo veci ústne pojednávanie, pretože to považoval za potrebné v súvislosti s posudzovaním vyplňovacieho práva na zmenku ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý nepochybne vznikol medzi pôvodným veriteľom V. s. r. o. a žalovanou.

Žalobca namietal procesný postup súdu, ktorým súd vytýčil pojednávanie ako nesprávny z dôvodu, že súd mal povinnosť rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť. V zmysle cit. ustanovenia rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť je súd povinný podľa uvedeného článku vety tretej a štvrtej v prípade odmietnutia žiadosti niektorej zo strán o nariadenie ústneho pojednávania, čo sa nevzťahuje na tento prípad.

8. Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

9. V prejednávanej veci samotná zmenka nie je jediným dôkazom, na základe ktorého môže súd v tejto veci rozhodnúť. V danej veci nielen možno, ale je aj nevyhnutne potrebným posudzovať kauzálny vzťah viažuci sa k zmenke. Keďže v predloženej zmenke nie je žiadna zmienka o kauze, na základe ktorej bola vystavená a súčasne žalobca na preukázanie svojho nároku iné listinné dôkazy nepredložil, súd preto pristúpil k zadováženiu listín preukazujúcich danú kauzu, o ktorej získal vedomosti, keď v jednotlivých veciach pôvodného majiteľa zmenky bol činný ako exekučný súd.

10. Súd vykonaným dokazovaním z predložených dokladov, zmenky, oboznámením sa s exekučným spisom sp. zn. 16Er/813/2013, úverovou zmluvou, s vyjadreniami žalobcu, vyjadrením žalovaného, čiastočným späťvzatím a zistil tento skutkový a právny stav :

11. Dňa 1.7.2016 vstúpil do platnosti zákon č. 160/2015 Z.z. civilný sporový poriadok. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

12. Žalobca listom doručeným súdu dňa 22.12.2015 zoberal čiastočne návrh späť v časti zmenkového úroku 0,25% a to o zmenkový úrok vo výške 0,19 % denne a žiadal priznať zmenkový úrok vo výške 0,06% denne. Súd konanie podľa § 144 a nasl. CSP o zmenkový úrok v časti 0,19% denne zastavil, keďže žalovaný so späťvzatím súhlasil.

13. Do konania na strane žalovaného vstúpil aj vedľajší účastník, Občianske združenie B. R. V. W., Bratislava. Žalobca namietal vstup vedľajšieho účastníka, preto súd uznesením 10C/56/2014-77 zo dňa 9.12.2015 pripustil jeho vstup do konania. Proti uzneseniu podal odvolanie žalobca a odvolací súd druhým uznesením 1Co/179/2016-113 zo dňa 25.8.2016 zrušil uznesenie a konanie v tejto časti zastavil z dôvodu že podľa nového Civilného sporového poriadku po 1.7.2016 v súdnom spore ako vedľajší účastník už vystupovať nemôže, lebo jeho postavenie ako vedľajšieho účastníka zaniklo.

14. Žalovaný dňa 4.6.2009 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou V., s.r.o. zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, z ktorej vyplýva, že spoločnosť V., s.r.o. poskytla žalovanému ako fyzickej osobe úver vo výške 350,- Eur a žalovaný sa zaviazal tento úver spolu s poplatkom vo výške 346,- Eur, uhradiť v 12 mesačných splátkach po 58,- Eur mesačne počnúc dňom 13.7.2009, v celkovej výške 696,- Eur. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky, ani RPMN.

Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde podľa čl. 17 - dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

V zmysle daných Všeobecných obchodných podmienok bola vystavená neúplná zmenka (blankozmenka), kde spoločnosť V., s.r.o. vystupovala ako remitent a odporca ako vystaviteľ.

Vzhľadom na to, že žalovaný úver nesplácal riadne a včas, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný, vyplnila spoločnosť V., s.r.o. zmenku žalovaného v zmysle dohody o vyplnení zmenky na sumu 845,13 Eur s dátumom začiatku úročenia od 4.5.2011.

15. Z uznesenia tunajšieho súdu 16Er/813/2013-11 zo dňa 22.10.2013, súd zistil, že spoločnosť Pohotovosť s.r.o. ako oprávnený podala návrh na vykonanie exekúcie proti žalovanému ako povinnému na vymoženie istiny 845,13 Eur s príslušenstvom. Súd uznesením zo dňa 22.10.2013 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Po podaní odvolania oprávneného Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie prvého stupňa a následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 29.7.2014 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.8.2014. Exekučným titulom v tomto prípade bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR XXXXX/XX zo dňa 29.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.4.2012 a vykonateľnosť 19.4.2012 a ktorý rozhodol na základe zmenky. Spoločnosť V., s.r.o. indosovala zmenku na žalobcu.

16. Podľa čl. 9 CSP, strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

17. Súd v zmysle čl. 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 doručoval žalovanému kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným "C" tlačivom na odpoveď, zmenku a obidvom stranám konania uznesenie 16Er/813/2013 a úverovú zmluvu.

18. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že dlžnú sumu nie je ochotný uhradiť, keď som podpisoval úver, nevedel čo vlastne podpisuje, nevie čo je zmenka. Pracovníčka, ktorá s ním úverovú zmluvu spisovala ho na to neupozornila. Manželka úver vyplatila v roku 2009 a p. S., ktorá robila zmluvu prevzala peniaze a neodovzdala ich žalobcovi. Táto skutočnosť je známa spoločnosti V., nakoľko sa vedie trestné konanie

na Okresnom súde v Poprade, peniaze zobrala vo viacerých prípadoch, asi 9. Trestné konanie zatiaľ skončené nie je. O úhrade dlžnej sumy mu bol vydaný príjmový listok a tento je na polícii.

19. Predmetom konania je spor zo zmenky a preto súd skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti vyplývajúce zo zákona č. 191/1950 Zb.

Podľa čl. I, § 75 zák. č. 191/1950 Zb., zákon zmenkový a šekový v znení neskorších zmien a predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Predložená zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku a je vyjadrená v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti, miesta kde sa má platiť, tiež meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že žalobca nadobudol zmenku indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola vystavená. Čiže zmenka uvedené formálne náležitosti spĺňa.

Napriek splneniu formálnych náležitostí zmenky, súd podrobil kontrole aj úverovú zmluvu, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podľa osobitných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z., ako aj všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, a tiež dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcu zo všeobecných úverových podmienok spoločnosti V. W..r.o., ktoré boli súčasťou úverovej zmluvy.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 písm. k/ tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 1,2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Podľa ods. 3, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d), až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o úvere neobsahuje úroky, ani RPMN a preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

26. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu podpísania Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 3.2.2009 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

27. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice 93/13/EHS na účely tejto smernice "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj vtedy, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále totiž je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva zo spotrebiteľskými právami žalovaného, musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa.

28. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorej súčasťou boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré obsahujú dohodu o vyplnení zmenky. Dohoda o vyplňovanom práve zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, nie je uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, v zmluve je uvedená len celková výška splátky, nie je z nej zrejmé aká suma je započítaná na istinu, úroky a iné poplatky, chýba údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

29. Žalobca listom doručeným súdu dňa 22.12.2015 zoberal čiastočne návrh späť v časti zmenkového úroku 0,25% a to o zmenkový úrok vo výške 0,19 % denne a žiadal priznať zmenkový úrok vo výške 0,06% denne. Súd konanie o zmenkový úrok v časti 0,19% denne zastavil, keďže žalovaný so späťvzatím súhlasil.

30. K vystaveniu zmenky došlo v rozpore so zákonom, a to konkrétne s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Podľa tohto ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje plniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou, veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práva zo zmenky. Právny predchodca žalobcu zákonný limit zmenkovej sumy vôbec nerešpektoval a zmenku napriek výslovnému zákazu prijal a následne ju previedol na žalobcu.

31. Podľa § 5a zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, s účinnosťou od 1.5.2014, je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou.

32. Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári spracovanom právnym predchodcom žalobcu, pričom tieto podmienky žalovaný nemal možnosť ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožňuje vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy. Potreba vystavenia a odovzdania zmenky právnemu predchodcovi žalobcu pritom pre žalovaného priamo vyplývala zo všeobecných úverových podmienok. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Dojednanie o zmenke nezohľadňujúce právne predpisy na ochranu spotrebiteľa odporuje ustanoveniu § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatné podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka

Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú tiež pre obchádzanie zákona (§ 39 Občianskeho zákonníka). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že žalovaný by veriteľovi mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Z neplatnej dohody o vyplnení zmenky nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Zmenka vystavená v rozpore so zákonom predstavuje absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

33. Keďže si žalobca uplatňoval v tomto konaní právo zo zmenky, ako z cenného papiera a dohoda o vyplnení zmenky a na jej základe vystavená zmenka sú absolútne neplatné podľa ustanovení spotrebiteľského práva, súd návrh v celom rozsahu zamietol.

34. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. O trovách konania rozhodol súd podľa citovaných ustanovení. Žalobca v konaní nebol úspešný, žalovaný si náhradu trov neuplatnil, trovy konania mu ani nevznikli, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v dvoch vyhotoveniach. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovo od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.